

Rewitalizacja – zasady prowadzenia działań rewitalizacyjnych i przykłady udanych projektów rewitalizacyjnych

dr Aleksandra Jadach-Sepioło

27 stycznia 2017 r.

Plan wykładu

1. Definicja rewitalizacji.
2. Podstawa prawna prowadzenia działań rewitalizacyjnych.
3. Pojęcie interesariusza w rewitalizacji.
4. Zasady prowadzenia działań rewitalizacyjnych, w tym zasady partycypacji i partnerstwa, kompleksowości, komplementarności.
5. Rozróżnienie między obszarem zdegradowanym, a obszarem rewitalizacji oraz miary negatywnych zjawisk stosowane do wyznaczania tych obszarów.
6. Typy obszarów rewitalizacji.
7. Przykłady projektów rewitalizacyjnych zgodnych ze specyfiką miasta Suwałki, które mogą stanowić punkt odniesienia dla rewitalizacji Suwałk.

Definicja rewitalizacji

Rewitalizacja jest kompleksowym procesem **wyprowadzania ze stanu kryzysowego** obszarów zdegradowanych poprzez **działania całościowe obejmujące kwestie:**

- **społeczne,**
- **gospodarcze lub przestrzenno-funkcjonalne lub techniczne lub środowiskowe.**

Jest on prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie (gminnego) programu rewitalizacji.

(Ustawa o rewitalizacji)

Rewitalizacja jako zadanie własne

Przygotowanie, koordynowanie i tworzenie warunków do prowadzenia rewitalizacji, a także jej prowadzenie w zakresie właściwości gminy.

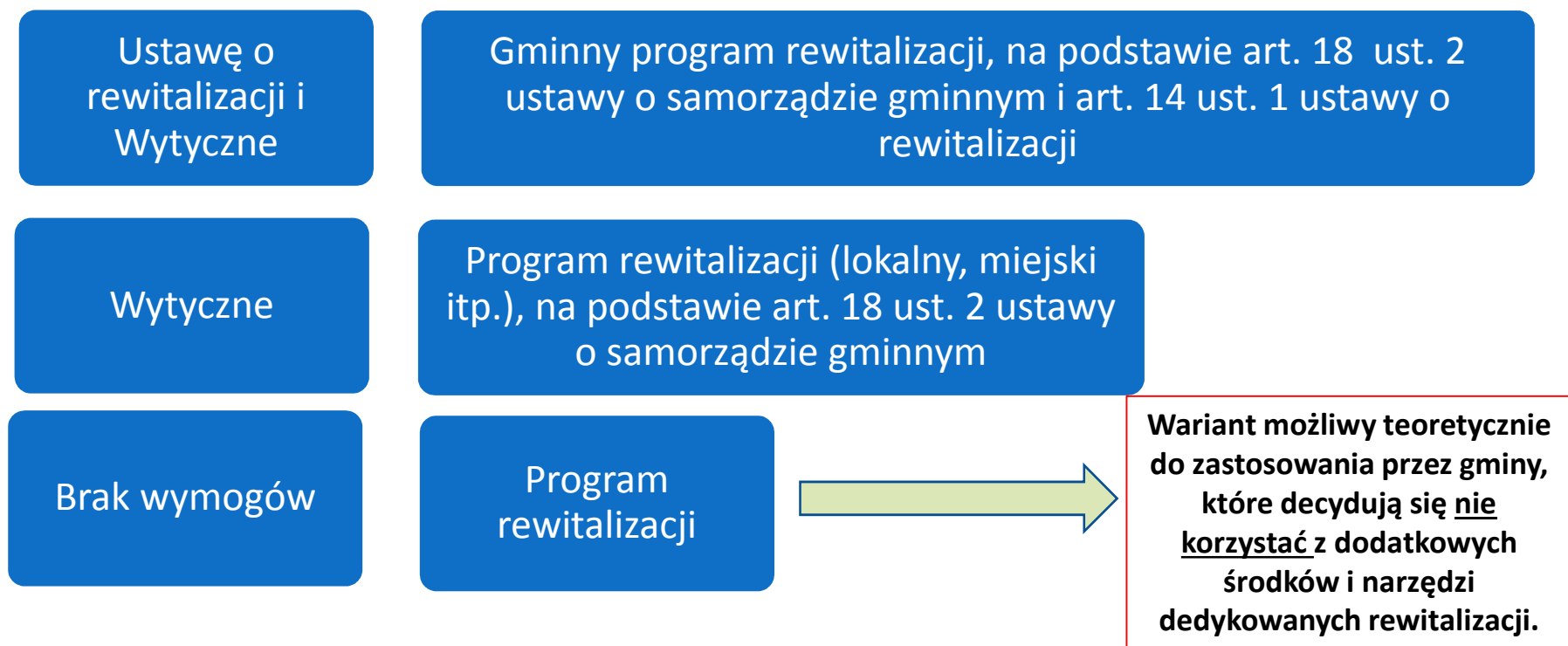
Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, art. 3 ust. 1

Obowiązki związane z realizacją w/w zadań:

- partycypacja społeczna,
- zapobieganie wykluczenia z możliwości korzystania z pozytywnych efektów rewitalizacji, szczególnie korzystanie z gminnego zasobu mieszkaniowego,
- uniwersalne projektowanie.

Podstawa prawna – program rewitalizacji

Do końca 2023 r. obowiązuje okres przejściowy, w którym możliwe jest prowadzenie przedsięwzięć rewitalizacyjnych poprzez trzy typy programów rewitalizacji sporządzanych w oparciu o:

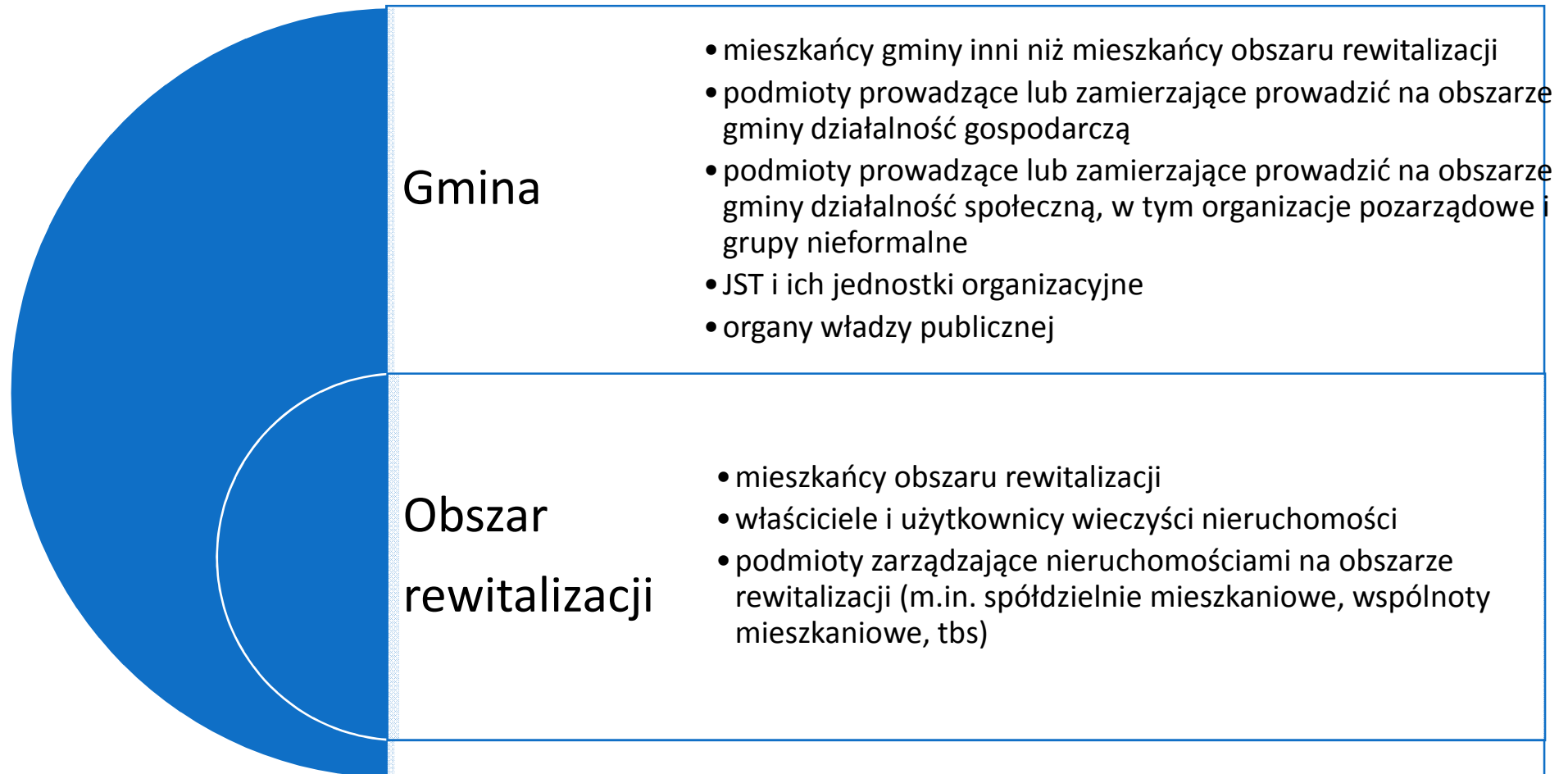

Jakie zadania spełnia program rewitalizacji?

Program rewitalizacji umożliwia przygotowanie i prowadzenie działań rewitalizacyjnych dzięki:

- przedstawieniu rewitalizacji jako istotnego elementu całościowej wizji rozwoju gminy,
- sporządzeniu pełnej diagnozy obszaru rewitalizacji oraz analizie dotyczących go problemów; diagnoza obejmuje kwestie społeczne oraz gospodarcze lub przestrzenno-funkcjonalne lub techniczne lub środowiskowe,
- ustaleniu hierarchii potrzeb w zakresie działań rewitalizacyjnych,
- właściwemu doborowi narzędzi i interwencji do potrzeb i uwarunkowań danego obszaru,
- zsynchronizowaniu działań w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej, środowiskowej,
- koordynacji prowadzonych działań oraz monitorowanie i ewaluacja skuteczności rewitalizacji,
- włączeniu partnerów w procesy programowania i realizacji projektów rewitalizacyjnych oraz konsekwentnemu, otwartemu i trwałemu dialogowi z tymi podmiotami i grupami, których rezultaty rewitalizacji mają dotyczyć.

Kategoria interesariuszy rewitalizacji

Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, art. 2 ust. 2

Z kim planujemy rewitalizację?

mieszkańcy obszaru
rewitalizacji i inni
mieszkańcy gminy

lokalni przedsiębiorcy
(m.in. handel, usługi,
gastronomia)

gestorzy sieci
podziemnych

właściciele
nieruchomości,
wspólnoty, użytkownicy
wieloletni, spółdzielnie
mieszkaniowe, TBS-y

spółdzielnie socjalne

organizacje
pozarządowe

grupy nieformalne

CIS-y, KIS-y, ZAZ-y,
Parafie, kooperatywy

gestorzy sieci
podziemnych

organy władzy
publicznej

Skarb Państwa

samorząd lokalny

instytucje kultury

OPS, DPS itp.

straż miejska

uczelnie wyższe

i inni....

Zasady prowadzenia rewitalizacji

- **Kompletność.**

KOMENTARZ: Działania rewitalizacyjne powinny zawierać wszystkie minimalne elementy określone przez Wytyczne oraz (dla GPR) ustawę. Program powinien charakteryzować się wszystkimi poniższymi cechami.

- **Kompleksowość.**

KOMENTARZ: Integrowane są działania finansowane z różnorodnych źródeł, nie pomija się żadnego z potrzebnych aspektów (społecznego oraz gospodarczego lub przestrzenno-funkcjonalnego lub technicznego lub środowiskowego) związanego z obszarem i jego otoczeniem.

UWAGA: Nie są dopuszczalne inwestycje wybiórcze, nastawione na szybki wynik, celem jest strukturalna zmiana na obszarze rewitalizacji. Skutkiem kompleksowości jest synergia projektów.

Zasady prowadzenia rewitalizacji

- **Koncentracja.**

KOMENTARZ: Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym nieposiadające wspólnych granic, ale nie może obejmować terenów większych niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkanym przez więcej niż 30% jej mieszkańców.

UWAGA 1: Skutkiem koncentracji jest określenie hierarchii potrzeb.

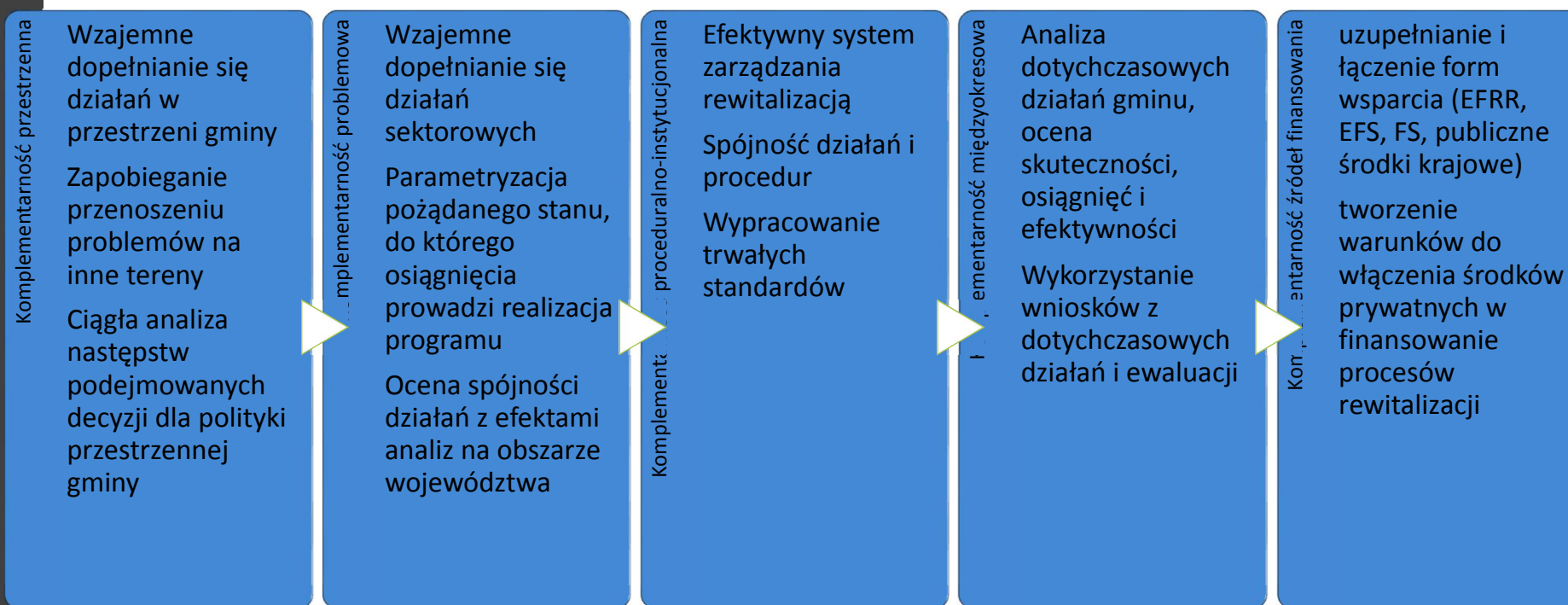
UWAGA 2: Projekty rewitalizacyjne mogą – warunkowo – wykraczać poza obszar rewitalizacji, jeśli realizują cele służące społeczności obszaru.

- **Realizacja zasady partnerstwa i partycypacja.**

KOMENTARZ: W realizacji działań rewitalizacyjnych uczestniczą przedstawiciele wszystkich zainteresowanych środowisk, chociaż koordynacja spoczywa na samorządzie. Program zawiera opis uspołecznienia jego powstawania.

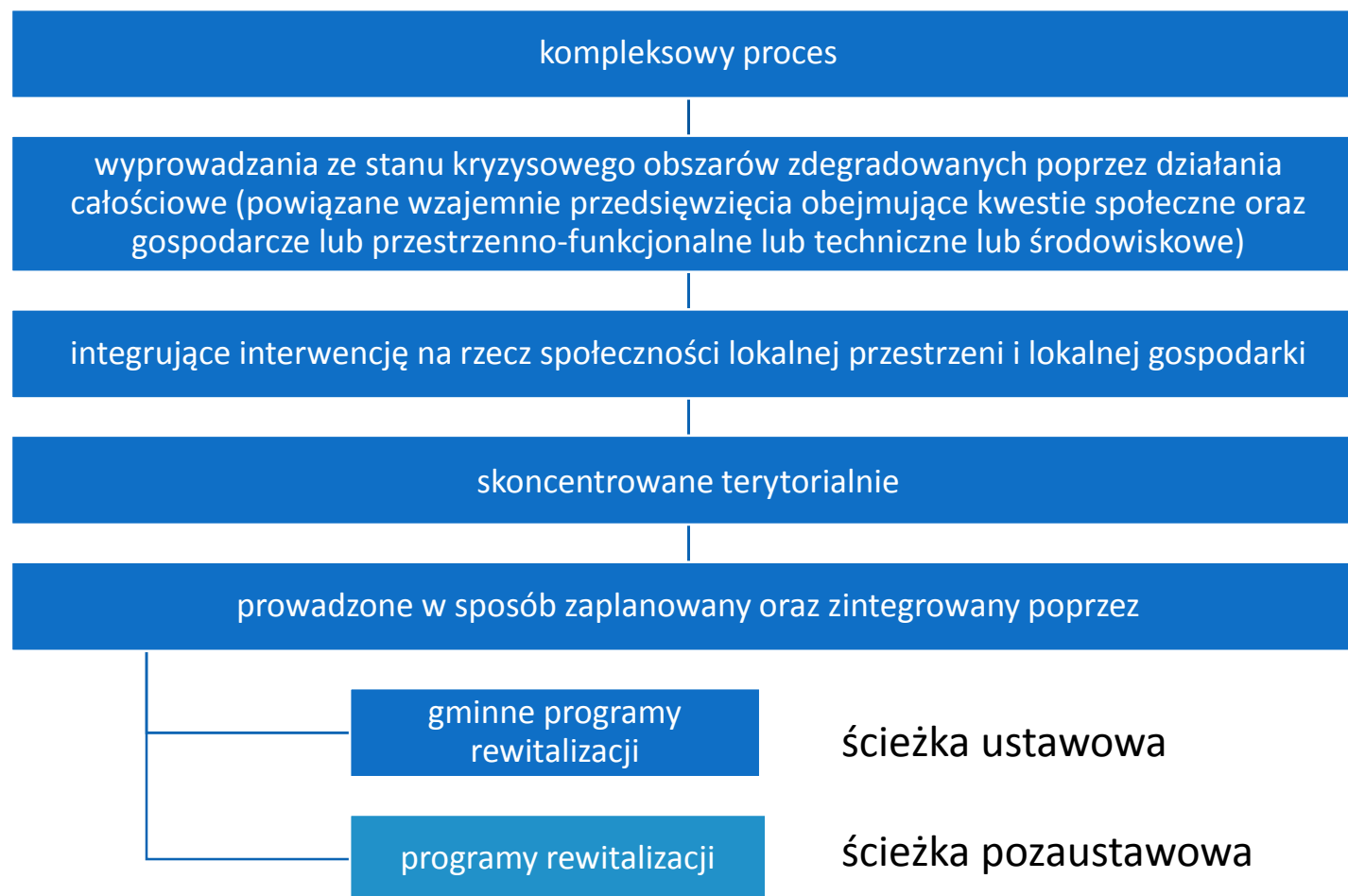
UWAGA: Dojrzała rewitalizacja opiera się na dojrzałej partycypacji.

Zasady prowadzenia rewitalizacji

Podsumujmy

Rewitalizacja to:

Przed decyzją o opracowaniu programu rewitalizacji

Punktem wyjścia do rozpoczęcia działań rewitalizacyjnych jest **rozpoznanie, czy w gminie znajduje się obszar, gdzie występuje stan kryzysowy**. Na początek prześledźmy poniższą listę kontrolną.

Lp.	Czy w mieście jest obszar zdegradowany? – Szybka lista kontrolna	Tak/Nie
1.	Czy w mieście można wskazać konkretną ulicę lub kilka ulic, osiedle lub grupę domów, gdzie ludziom żyje się gorzej?	
2.	Czy ocena obszaru jako zdegradowanego wynika z problemów społecznych? (duże bezrobocie, niski poziom edukacji, przestępczość, niski poziom zaangażowania mieszkańców w życie publiczne i kulturalne itp.)	
3.	Czy ocena obszaru jako zdegradowanego wynika ze stanu technicznego i/lub wyposażenia mieszkań w media?	
4.	Czy ocena obszaru jako zdegradowanego wynika z niskiej aktywności ekonomicznej na tym obszarze? (wielu pustych lokali handlowo-usługowych, dużej rotacji przedsiębiorstw)	
5.	Czy ocena obszaru jako zdegradowanego wynika z problemów komunikacyjnych, barier w przemieszczaniu się, niewystarczającej ilości terenów zielonych lub niskiej jakości przestrzeni publicznej?	
6.	Czy ocena obszaru jako zdegradowanego wynika z zanieczyszczenia powietrza, hałasu? A może w wielu budynkach wykorzystano azbest?	

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego

Obszar zdegradowany – obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym.

+

współwystępowania na nim co najmniej jednego z negatywnych zjawisk:

- gospodarczych,
- środowiskowych,
- przestrzenno-funkcjonalnych,
- technicznych.

Diagnoza: zastosowanie wskaźników

Identyfikacja negatywnych zjawisk społecznych jest fundamentem diagnozy.

UWAGA!!!

Obszar, na którym wyznaczono koncentrację negatywnych zjawisk społecznych, jest maksymalnym obszarem, który można przyjąć jako zdegradowany. Nie ma możliwości, aby powiększyć go o obszary, na których zidentyfikowane zostało wysokie natężenie zjawisk degradacji w innych sferach.

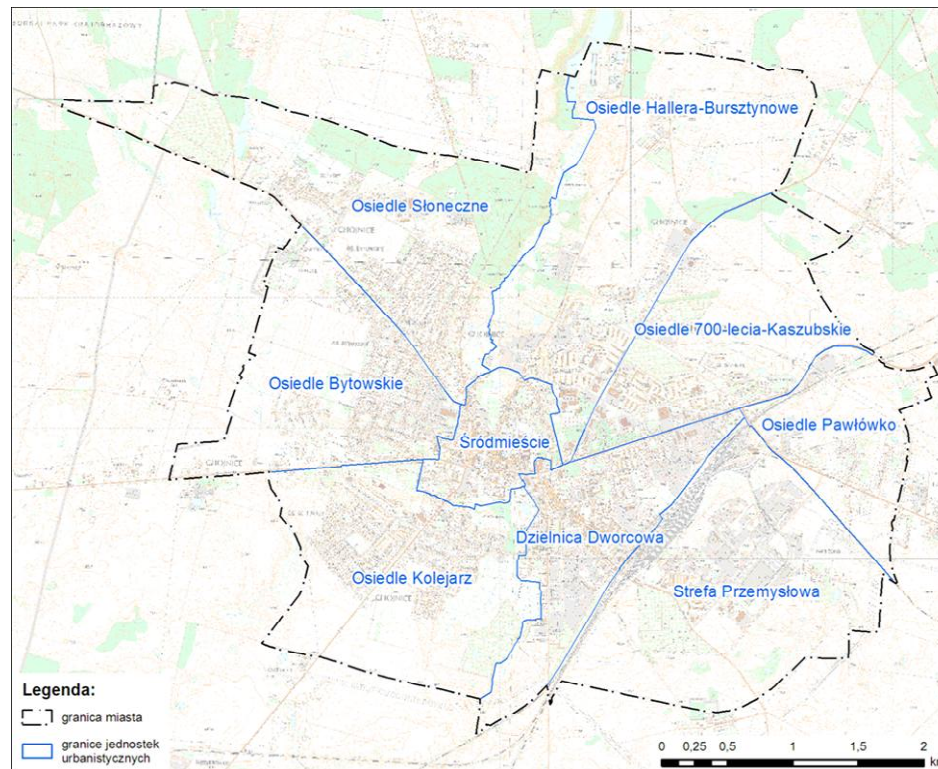
Każdy program rewitalizacji powinien być rozpoczęty diagnozą, która dopasowana jest do problemów występujących w analizowanym mieście.

Jak ją przeprowadzić?

1. Dzielimy miasto na mniejsze fragmenty,
2. Każdy fragment badamy według tych samych kryteriów,
3. Sprawdzamy, gdzie problemy nakładają się na siebie.

Podejścia do agregacji danych – jednostki przestrzenne

Wyznaczenie średniego natężenia negatywnych zjawisk w zdefiniowanych jednostkach przestrzennych (urbanistycznych, miejskich itp.) – należy zadbać o wyznaczenie jednostek w sposób odpowiadający istniejącym powiązaniom funkcjonalnym.

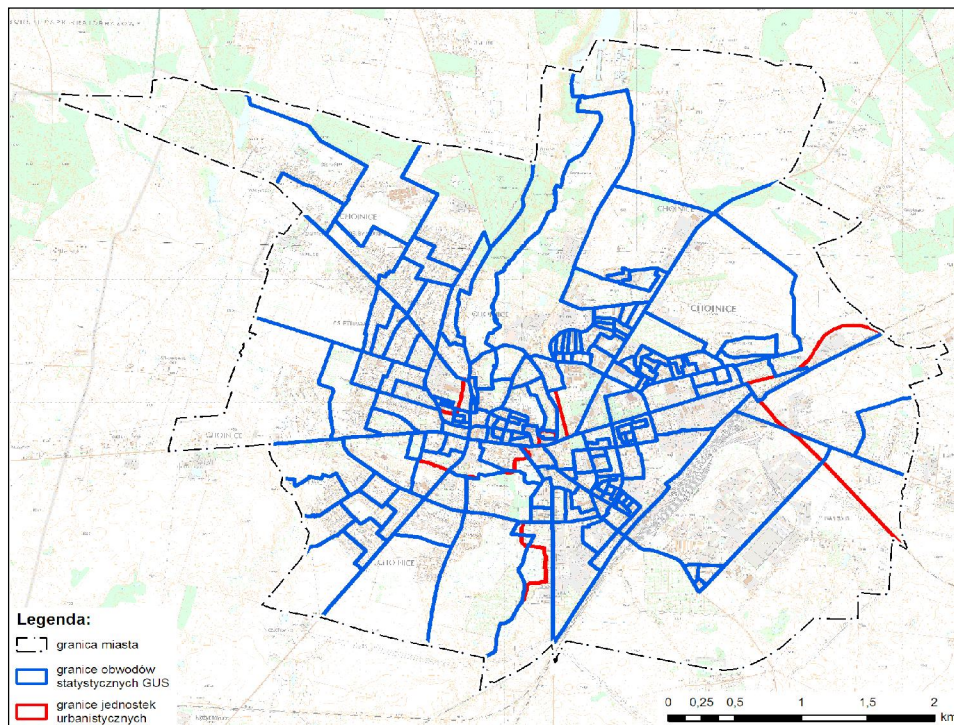

Podział miasta na jednostki urbanistyczne bazujący na utrwalonych związkach przestrzennych, funkcjonalnych i społeczno-ekonomicznych.

Jadach-Sepiolo A., Kozłowska B., Sikorska P., Brzycki A., Raport dotyczący delimitacji obszarów zdegradowanych miasta Chojnice, 2015. opracowanie map M. Huculak

Podejścia do agregacji danych – jednostki przestrzenne

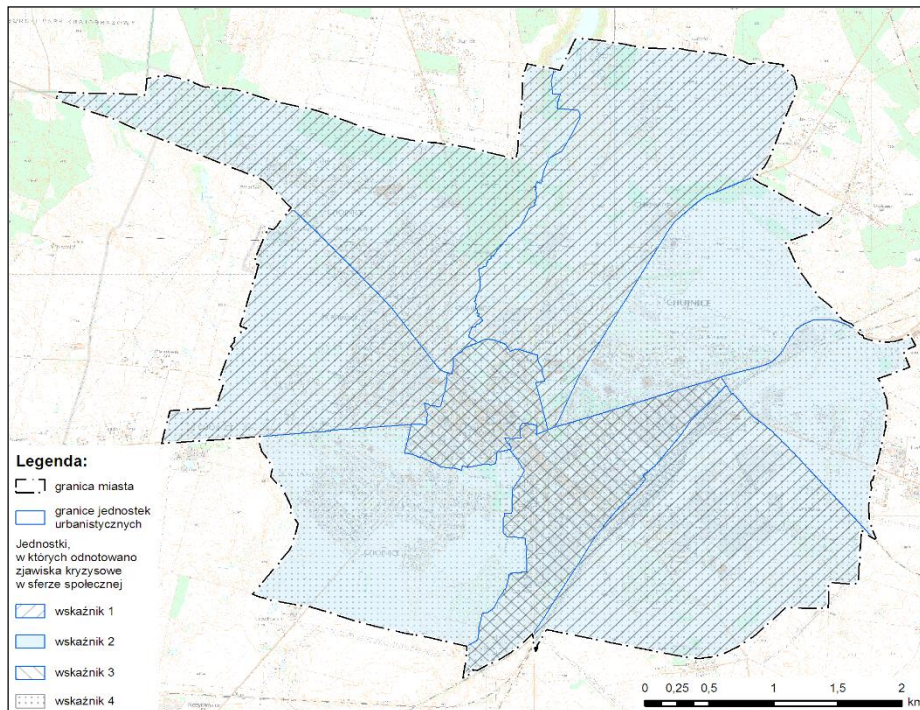
Analiza danych w oparciu o układ zdefiniowanych jednostek przestrzennych może być utrudniona w związku z innym przebiegiem granic obwodów spisowych.

Jadach-Sepiolo A., Kozłowska B., Sikorska P., Brzycki A.,
Raport dotyczący delimitacji obszarów zdegradowanych
miasta Chojnice, 2015. opracowanie map M. Huculak

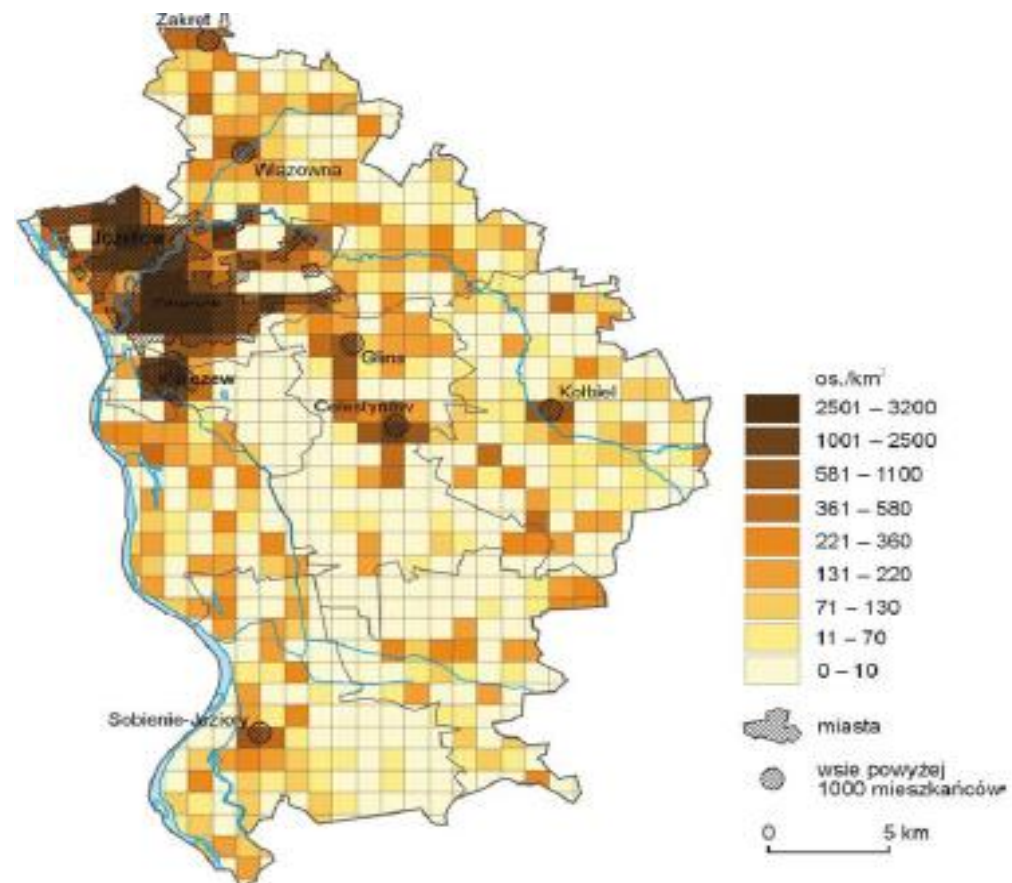
Podejścia do agregacji danych – jednostki przestrzenne

Analiza danych ilościowych w jednostkach przestrzennych pozwala na stosunkowo łatwe uzyskanie obszaru, gdzie koncentrują się negatywne zjawiska.

Jadach-Sepioto A., Kozłowska B., Sikorska P., Brzycki A.,
Raport dotyczący delimitacji obszarów zdegradowanych
miasta Chojnice, 2015. opracowanie map M. Huculak

SIATKA

C. Pole odniesienia – kwadrat o boku 1 km.

WSKAŹNIKI SPOŁECZNE

Demografia

- ✓ procentowa zmiana liczby ludności w ostatnich np. 10 latach
- ✓ liczba urodzeń na 1000 mieszkańców
- ✓ liczba zgonów na 1000 mieszkańców
- ✓ współczynnik starości demograficznej
- ✓ odsetek osób w wieku przedprodukcyjnym (0-17) w ogólnej liczbie ludności
- ✓ odsetek osób w wieku powyżej 80 lat w ogólnej liczbie ludności
- ✓ odsetek młodzieży szkolnej w populacji

WSKAŹNIKI SPOŁECZNE

Bezrobocie

- ✓ stopa bezrobocia rejestrowanego (w uproszczeniu: zarejestrowani bezrobotni / osoby w wieku produkcyjnym)
- ✓ stopa bezrobocia długotrwałego (bezrobotni powyżej 12M / osoby w wieku produkcyjnym)
- ✓ stopa bezrobocia w grupie osób do 25 r.ż

WSKAŹNIKI SPOŁECZNE

Ubóstwo

- ✓ liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej z powodu ubóstwa - na 1tys. ludności
- ✓ odsetek osób korzystających z dodatków mieszkaniowych
- ✓ liczba udzielonych w roku dodatków mieszkaniowych na 1 tys. ludności
- ✓ liczba dzieci, które otrzymują pomoc dożywiania, w stosunku do ogólnej liczby dzieci w wieku szkolnym
- ✓ liczba dzieci, które otrzymują stypendium socjalne do ogólnej liczby dzieci w wieku szkolnym

WSKAŹNIKI SPOŁECZNE

Przestępczość

- ✓ liczba przestępstw na jednostkę powierzchni
- ✓ liczba ofiar przemocy domowej na 1 tys. osób
- ✓ liczba niebieskich kart na 1 tys. ludności

WSKAŹNIKI SPOŁECZNE

Problemy społeczne, dysfunkcje, itp.

- ✓ liczba osób którym przyznano świadczenia z powodu niepełnosprawności na 10 tys. mieszkańców
- ✓ odsetek osób starszych (w wieku poprod.), którym przyznano zasiłek pielęgnacyjny - w ogólnej liczbie osób starszych
- ✓ liczba osób którym przyznano świadczenia opieki społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych - na 10 tys. ludności
- ✓ liczba osób, którym przyznano świadczenia opieki społecznej z powodu alkoholizmu - na 10 tys. ludności

WSKAŹNIKI SPOŁECZNE

Kapitał społeczny, uczestnictwo w życiu kulturalnym i publicznym

- ✓ frekwencja wyborcza w wyborach samorządowych 2014 r i parlamentarnych 2015 r
- ✓ odsetek osób przekazujących 1% podatku na organizacje pożytku publicznego
- ✓ liczba organizacji pozarządowych na 1 tys. mieszkańców
- ✓ odsetek osób korzystających z biblioteki
- ✓ liczba członków klubów sportowych na 1 tys. mieszkańców

WSKAŹNIKI SPOŁECZNE

Edukacja

- ✓ odsetek dzieci i młodzieży nie otrzymujących promocji do następnej klasy
- ✓ średnie wyniki z egzaminu maturalnego
- ✓ *wyniki sprawdzianu po 6 klasie*
- ✓ *wyniki egzaminu gimnazjalnego*

WSKAŹNIKI GOSPODARCZE

- ✓ wskaźnik aktywności gospodarczej (Podmioty wpisane do CEIDG - na 10 tys. ludności)
- ✓ zmiana procentowa wskaźnika aktywności gospodarczej w okresie ostatnich np. 5 lat
- ✓ odsetek działalności gosp. wyrejestrowanych rocznie z ewidencji w okresie ostatnich np. 5 lat-średnia roczna
- ✓ zadłużone lokale komunalne użytkowe- kwota w przedziałach

WSKAŹNIKI GOSPODARCZE

- ✓ współczynnik obciążenia demograficznego - ludność w wieku nieprodukcyjnym na 1 tys. osób w wieku produkcyjnym
- ✓ odsetek osób z bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym lub poniżej w ogólnej liczbie bezrobotnych
- ✓ inne zaproponowane wskaźniki analizujące sytuację gospodarczą przy uwzględnieniu wewnętrznych uwarunkowań oraz możliwości ich pozyskania

WSKAŹNIKI PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNE

- ✓powierzchnia zieleni urządzonej na 1tys mieszkańców,
- ✓liczba miejsc w przedszkolach na 1tys dzieci w wieku przedszkolnym,
- ✓liczba kursów komunikacji publicznej na dobę w dniu roboczym na 1tys mieszkańców
- ✓niska dostępność do podstawowych usług (znacząca odległość do obiektów typu przedszkola, ośrodki zdrowia – np. poprzez średnią ważoną odległości itp.)
- ✓inne wskaźniki zaproponowane w kontekście lokalnych uwarunkowań

WSKAŹNIKI TECHNICZNE

- ✓ odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej
- ✓ odsetek ludności korzystającej z sieci wodociągowej
- ✓ odsetek budynków podłączonych do kanalizacji
- ✓ inne wskaźniki dotyczące infrastruktury, tkanki mieszkaniowej przy uwzględnieniu wewnętrznych uwarunkowań oraz możliwości pozyskania danych

WSKAŹNIKI ŚRODOWISKOWE

- ✓ udział budynków generujących emisje niskie
- ✓ całkowita emisja zanieczyszczeń powietrza na 1 km kw
- ✓ średnie stężenia (mg/m³) poszczególnych zanieczyszczeń gazowych
- ✓ odsetek mieszkańców narażona na przekroczone normy hałasu całodobowego (LDWN) lub nocnego (LN)
- ✓ występowanie azbestu do usunięcia

GROMADZENIE DANYCH

Jak będziemy zbierać dane aby móc określić wartość wskaźnika dla każdej jednostki powierzchni?

a/ punkty adresowe, np.:

- ☐ odsetek osób w wieku przedprodukcyjnym (0-17) w ogólnej liczbie ludności
- ☐ odsetek osób korzystających z dodatków mieszkaniowych
- ☐ liczba czynów karalnych nieletnich na 1 tys. ludności
- ☐ zmiana procentowa wskaźnika aktywności gospodarczej w okresie ostatnich np. 5 lat

b/ ulice

WSKAŹNIKI - PODSUMOWANIE

Poprzednie slajdy nie wyczerpują wszystkich objawów degradacji i ilustrujących je wskaźników.

Podstawą decyzji o wyborze wskaźników ilustrujących negatywne zjawiska powinna być ocena sytuacji w konkretnym mieście.

W praktyce:

- ✓ kilka wskaźników – zawsze
- ✓ kilka wskaźników – w zależności od zdiagnozowanych problemów
- ✓ ewentualnie – wskaźniki eksperckie

WSKAŹNIKI - PODSUMOWANIE

Po zebraniu danych należy obliczyć dany wskaźnik dla każdej jednostki.

Należy określić czy wartość wskaźnika w jednostce kształtuje się powyżej czy poniżej średniej dla miasta

W taki sam sposób należy obliczyć dla każdej jednostki pozostałe wskaźniki

Obszar rewitalizacji – zasada koncentracji!

Obszar rewitalizacji – obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego, zamierza się prowadzić rewitalizację. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym nieposiadające wspólnych granic, ale nie może obejmować terenów większych niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkanym przez więcej niż 30% jej mieszkańców.

Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020, s. 7.

Ustawa o rewitalizacji, art. 10 ust. 1 i 2

Obszar rewitalizacji

Zasada koncentracji – interpretacja

Zgodnie z regułami zawartymi w Wytycznych oraz w Ustawie można jako maksymalny obszar rewitalizacji nie większy niż 20% powierzchni gminy i zamieszkaną przez nie więcej niż 30% jej ludności.

Zakłada się, że jedynie w szczególnych przypadkach będzie wykorzystywany maksymalny limit (np. małe miasta, duże osiedla mieszkaniowe stanowiące odrębną jednostkę urbanistyczną). Co do zasady obszar ten powinien być mniejszy, co powinno gwarantować możliwość sfinansowania przez gminę planowanych działań rewitalizacyjnych w zakresie gwarantującym uzyskanie zakładanego efektu.

Obszar rewitalizacji

Co oznacza istotne znaczenie z punktu widzenia rozwoju gminy?

Rewitalizacja nie jest walką z patologiami, to długoletnia inwestycja w zmiany w obszarze zdegradowanym, które mają przynieść rozwój tego obszaru i całego miasta.

Dlatego obszar rewitalizacji:

- nie powinien być wyznaczany jedynie na podstawie danych ilościowych pokazujących najbardziej intensywną degradację.

Ale

- Jego granice powinny zostać wyznaczone w taki sposób, aby umożliwić obszarowi rewitalizacji rozwój z wykorzystaniem lokalnych czynników rozwoju.

Obszar rewitalizacji

Lokalne czynniki rozwoju powinny być zawsze indywidualnie zidentyfikowane. Najlepiej przy współudziale lokalnej społeczności, ekspertów i innych osób zainteresowanych rozwojem obszaru rewitalizacji.

Mogą to być zarówno teatr, park technologiczny, skwer z placem zabaw i miejscem spotkań starszych osób, jak i silna społeczność lokalna, liczne organizacje pozarządowe, zabytki. Lokalnym czynnikiem rozwoju może być też zanieczyszczony teren przemysłowy, o który pytają inwestorzy, chociaż koszt jego rekultywacji jest zbyt wysoki.

Każdy program rewitalizacji powinien być rozpoczęty diagnozą, która dopasowana jest do problemów występujących w analizowanym mieście.

Przykładowe projekty społeczno-gospodarcze

(fot. Dyspersja)

Więcej: „Ludzie - Przestrzeń - Zmiana. Dobre praktyki w rewitalizacji polskich miast”. Ministerstwo Rozwoju 2016. S. 50-54.

Wrocław (osiedle Nadodrze)

- inicjowanie rozwoju gospodarczego (m.in. wspieranie przedsiębiorczości, samozatrudnienia, ekonomii społecznej),
- zwiększanie atrakcyjności dla inwestorów, szczególnie lokalnych,
- ożywianie gospodarcze obszarów

Przykładowe projekty społeczne

*(fot. Stefan
Brajter)*

Więcej: „Ludzie - Przestrzeń - Zmiana. Dobre praktyki w rewitalizacji polskich miast”. Ministerstwo Rozwoju 2016. S. 55-58.

Łódź (osiedle Księży Młyn)

- odnowa zabytkowego osiedla robotniczego (m.in. rewaloryzacja obiektów i układów zabytkowych) z udziałem mieszkańców
- partycypacja społeczna, włączanie mieszkańców w proces zarządzania miastem i tworzenia programu rewitalizacji
- zmiana funkcji budynków w ograniczonym zakresie (żeby nie zniszczyć dotychczasowej tożsamości osiedla)

Przykładowe projekty społeczno-kulturalne

*(fot.
Stowarzyszenie
Fabryka
Inicjatyw
Lokalnych)*

Więcej: „Ludzie - Przestrzeń - Zmiana. Dobre praktyki w rewitalizacji polskich miast”. Ministerstwo Rozwoju 2016. S. 80-83.

Katowice (osiedle Nikiszowiec)

- odnowa więzi społecznych
- kwestie kulturowe
- przykład rewitalizacji, której skuteczność zasadzała się na projektach inicjujących i wspierających różnorodną aktywność lokalną - projekty były adresowane do mieszkańców obszarów powiązanych z dużymi zakładami pracy

Jakie działania infrastrukturalne mogą być elementem programu rewitalizacji?

Przedsięwzięcie rewitalizacyjne to każdy projekt, który wynika z programu rewitalizacji lub jest w nim zaplanowany, i który jest ukierunkowany na wyprowadzenie obszaru z kryzysu.

Nie istnieje zamknięty katalog działań infrastrukturalnych, które mogą być przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi.

Inwestycje muszą jednak uzupełniać działania społeczne i służyć wyprowadzeniu dzielnicy z sytuacji kryzysowej.

Przykładowe typy projektów inwestycyjnych w ramach rewitalizacji

Budowa infrastruktury dla instytucji społecznych
(np. centrum aktywności lokalnej, dom pomocy,
biblioteka)

Realizacja budownictwa mieszkaniowego
(mieszkania komunalne i socjalne)

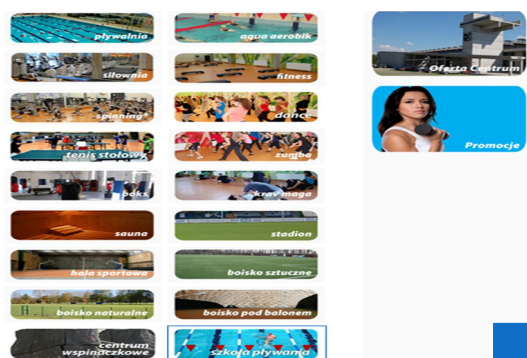

Realizacja infrastruktury transportowej;
przebudowa/remonty ulic

Realizacja parków, terenów zieleni

Przykładowe projekty

Grafika:
<http://www.comcomzone.pl>

Kraków. Ośrodek sportowy Centrum Rozwoju Com-Com Zone

- wielofunkcyjny obiekt sportowo-rekreacyjny o powierzchni ok. 6000 m² w Nowej Hucie, prowadzony przez Stowarzyszenie SIEMACHA
- łączenie wychowania, sportu i terapii dzieci i młodzieży; poprawa jakości życia społeczności lokalnej poprzez oferowanie nowoczesnej infrastruktury sportowej i bezpłatnej pomocy o charakterze pedagogicznym i terapeutycznym

Przykładowe projekty

Fot: materiały STBS
Sp. z o.o.

Więcej: „Ludzie - Przestrzeń - Zmiana. Dobre praktyki w rewitalizacji polskich miast”. Ministerstwo Rozwoju 2016. S. 59-62.

Szczecin. Renowacja kwartałów śródmiejskich

Działania renowacyjne prowadzono w zwartej zabudowie śródmiejskiej od 1993 roku (prace przygotowawcze - od 1991). Efekt: wyremontowane kwartały budynków, w większości powstałych na przełomie XIX i XX wieku. Przez wiele lat wypracowano wartościowe, systemowe rozwiązania wspierania modernizacji zabudowy tego typu i sposoby organizacji procesu rewitalizacji (struktura zarządcza, wielopoziomowe partnerstwa, konkursy architektoniczne)

Przykładowe projekty

Fot.: Agnieszka Sulewska

Więcej: „Ludzie - Przestrzeń - Zmiana. Dobre praktyki w rewitalizacji polskich miast”. Ministerstwo Rozwoju 2016. S. 76-79.

Gdańsk. Dolne Miasto

Dolne Miasto było dzielnicą dotkniętą problemami społecznymi (utrwalone zjawiska biedy, bezrobocia, nałogów). Po przeprowadzeniu diagnozy rozpoczęto działania społeczne. Wyremontowano też sieć wodociągową i kanalizacyjną, zabezpieczono przed podmakaniem fundamenty bloków mieszkalnych, stworzono obiekty użyteczności publicznej, w tym świetlicę dla dzieci i młodzieży szkolnej oraz Centrum Sztuki Współczesnej „Łaźnia”.

Przykładowe projekty

Wyspa Młyńska. Fot: IRM

Więcej: „Ludzie - Przestrzeń - Zmiana. Dobre praktyki w rewitalizacji polskich miast”. Ministerstwo Rozwoju 2016. S. 17-21.

Bydgoszcz. Odnowa Starego Miasta

Wpisanie dużej części Starego Miasta i budynków do rejestru lub ewidencji zabytków pozwoliło miastu współfinansować prace budowlane i remontowe. Uchwalenie planu miejscowego – w które włączono mieszkańców – przyspieszyło zaś późniejsze prace. Plan pozwolił na prowadzenie prac bez każdorazowego czekania na decyzję o warunkach zabudowy. Pozwolił też wprowadzić ład przestrzenny (m.in. w dziedzinie estetyki reklam). Wprowadzono też preferencje dla ruchu pieszego i rowerowego.

Przykładowe projekty

<http://serwer.home.pl/autoinstalator/wordpress3/?p=207>

Chojnice – Centrum Edukacyjno-Wdrożeniowe

- zabudowania dawnych zakładów zbożowo-młynarskich przebudowano, dzięki czemu zwiększyła się powierzchnia użytkowa
- budynek przeznaczony jest dla 13 inkubatorów technologicznych, znajduje się w nim także sala na 100 osób. Będą tu działać nowotworzone firmy bądź firmy pragnące poszerzyć działalność.

Przykładowe projekty

Fot. IRM

Słaby Browar Krościeski

- restauracja słodowni i dobudowa nowego skrzydła – powierzchni handlowo-usługowej
- adaptacja zabytkowego budynku i odtworzenie dawnej aparatury warzelniczej, zakończenie prac archeologicznych – ekspozycja części znalezisk na patio obiektu i uwypuklenie detali architektonicznych, lokale handlowo-usługowe, powierzchnia biurowa dla MSP, parkingi

Dziękuję za uwagę!

W prezentacji wykorzystano części materiałów szkoleniowych opracowanych na potrzeby konkursu „Modelowa rewitalizacja miast” autorstwa A.Jadach-Sepioło, W. Kłosowskiego, P. Sikorskiej oraz materiały Instytutu Rozwoju Miast autorstwa A. Jadach-Sepioło, K. Kaszuby, T. Kaźmieraka i M. Pastuszko.